



ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθ. 143 / 2 / 2025

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (άρθρο 75 παρ.1 του Συντάγματος)

**Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου
«Αναμόρφωση πλαισίου και διαδικασιών επιστροφών πολιτών τρίτων
χωρών – Λοιπές ρυθμίσεις του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου»**

Α. Με το υπόψη σχέδιο νόμου προβλέπονται τα ακόλουθα:

ΜΕΡΗ Α΄ και Β΄

1. Επέρχονται επιμέρους τροποποιήσεις στο υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο που αφορά στην επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων στη χώρα μας πολιτών τρίτων χωρών (ν.3907/2011), με τις κυριότερες διαφοροποιήσεις να εντοπίζονται, κατά βάση, στα ακόλουθα σημεία:

α. Παρέχεται η δυνατότητα ορισμού στην απόφαση επιστροφής περισσότερων χωρών, εφόσον δεν μπορεί να προσδιοριστεί με ακρίβεια η χώρα επιστροφής.

β. Συντέμνεται η προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης.

γ. Προβλέπεται η θέση του πολίτη τρίτης χώρας υπό κράτηση σε περίπτωση:

- παραβίασης από μέρους του των υποχρεώσεων που υπέχει κατά το χρονικό διάστημα της προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης,

- μη εγκατάλειψης της χώρας έως την καθοριζόμενη ημερομηνία οικειοθελούς αναχώρησης, οπότε τίθεται υπό κράτηση για τη διεκπεραίωση της διαδικασίας απομάκρυνσης. Η εν λόγω προθεσμία μπορεί να παραταθεί κατόπιν αίτησης του πολίτη τρίτης χώρας.

δ. Διευρύνονται οι περιπτώσεις έκδοσης απαγόρευσης εισόδου πολίτη τρίτης χώρας στην Ελλάδα υποχρεωτικά με την απόφαση επιστροφής και επεκτείνεται η χρονική διάρκεια της απαγόρευσης μέχρι το οριζόμενο μέγιστο διάστημα.

ε. Προσδιορίζονται τα όργανα ενώπιον των οποίων οι πολίτες τρίτων χωρών μπορούν να ασκήσουν ενδικοφανή προσφυγή κατά των αποφάσεων επιστροφής που εκδίδονται από τις αστυνομικές αρχές.

Περαιτέρω, παρέχεται το δικαίωμα άσκησης αίτησης θεραπείας κατά των αποφάσεων επιστροφής που ενσωματώνονται σε αποφάσεις απόρριψης του αιτήματος χορήγησης ή ανανέωσης τίτλου διαμονής.

στ. Επιμηκύνεται το ανώτατο όριο κράτησης πολίτη τρίτης χώρας που υπόκειται σε διαδικασίες επιστροφής, με δυνατότητα παράτασης αυτού για τους συγκεκριμένους λόγους.

ζ. Ορίζεται ρητά ότι η κράτηση λαμβάνει χώρα σε ειδικές εγκαταστάσεις, οι οποίες υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και της Ελληνικής Αστυνομίας.

η. Προβλέπεται ότι σε περίπτωση που συντρέχει λόγος αναβολής της απομάκρυνσης, επιβάλλονται στον πολίτη τρίτης χώρας οι υποχρεώσεις που ισχύουν για το χρονικό διάστημα της προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης και ο φάκελός του διαβιβάζεται στην αρμόδια εισαγγελική αρχή για την άσκηση ποινικής δίωξης για τυχόν διαπραχθέντα από αυτόν αδικήματα. **(άρθρα 1 – 25)**

2. Τροποποιούνται – συμπληρώνονται τα άρθρα 82 και 83 του ν.3386/2005 που αφορούν στους ανεπιθύμητους αλλοδαπούς και στις ποινικές κυρώσεις παράνομης εισόδου, εξόδου και παραμονής στη χώρα και ειδικότερα:

α. Αυξάνονται τα όρια των ποινικών κυρώσεων (φυλάκιση και χρηματική ποινή) που επιβάλλονται σε:

- αλλοδαπό που επανέρχεται παράνομα στη χώρα και είναι καταχωρημένος στον κατάλογο των ανεπιθύμητων αλλοδαπών,
- πολίτη τρίτης χώρας που εξέρχεται ή επιχειρεί να εξέλθει από το ελληνικό έδαφος ή εισέρχεται ή επιχειρεί να εισέλθει ή παραμένει σε αυτό χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις.

β. Προβλέπεται η επιβολή των μνημονευόμενων ποινικών κυρώσεων (φυλάκιση και χρηματική ποινή) σε πολίτη τρίτης χώρας που παραβιάζει τις υποχρεώσεις του κατά τη διάρκεια της αναβολής της απομάκρυνσής του.

γ. Διευκρινίζεται ότι οι καταδικασμένοι πολίτες τρίτων χωρών κρατούνται σε σωφρονιστικά καταστήματα, σύμφωνα με τις διατάξεις του Σωφρονιστικού Κώδικα (ν.2776/1999) καθ' όλο το χρονικό διάστημα έκτισης της ποινής τους. Σε περίπτωση αναστολής εκτέλεσης της ποινής λόγω εκούσιας άμεσης αναχώρησης του κρατούμενου από τη χώρα, αυτός εξακολουθεί να κρατείται σε προ-αναχωρησιακά κέντρα κράτησης ή σε σωφρονιστικά καταστήματα.

(άρθρα 26, 27)

ΜΕΡΗ Γ', Δ'

Περιλαμβάνονται λοιπές ρυθμίσεις του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Ειδικότερα:

1.α. Διευκρινίζεται ότι για την επιστροφή πολιτών κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) και μελών των οικογενειών τους εφαρμόζονται ο Κώδικας Συνόρων Σένγκεν και το π.δ.106/2007 και συμπληρωματικά οι προτεινόμενες ρυθμίσεις, ως προς τις διαδικασίες, τα όργανα, τις εγγυήσεις και τη δικαστική προστασία, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

β. Καταργείται η δυνατότητα χορήγησης άδειας διαμονής για εξαιρετικούς λόγους (άδεια διαμονής τύπου «Α.6») σε πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν στη χώρα για επτά (7) συνεχή έτη (άρθρο 134 του ν.5078/2023).

γ. Επιτρέπεται η εξέταση, σύμφωνα με το άρθρο 193 του ν.5078/2023, εκπρόθεσμων αιτήσεων πολιτών τρίτων χωρών που υποβλήθηκαν κατά το οριζόμενο χρονικό διάστημα, για τη χορήγηση νέου τύπου άδειας διαμονής για εργασία. **(άρθρα 28 – 30)**

2. Επέρχονται τροποποιήσεις στον Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών (ν.4939/2022) και μεταξύ άλλων:

α. Προβλέπεται η χορήγηση βεβαίωσης κατάθεσης αίτησης ανανέωσης άδειας διαμονής σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας και ορίζεται ότι αυτοί διαμένουν νόμιμα στη χώρα μέχρι την ανανέωση της άδειας που αιτούνται.

β. Προβλέπεται η χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης για την πληροφόρηση των αιτούντων διεθνή προστασία αναφορικά με τις εγγυήσεις που τους παρέχονται, όπως ιδίως η αυτοματοποιημένη μετάφραση και ο υποτιτλισμός ηχητικών δεδομένων, καθώς και για τη διενέργεια της προσωπικής συνέντευξης.

γ. Επανακαθορίζεται το πλαίσιο εξέτασης μεταγενέστερων, μετά την πρώτη, αιτήσεων διεθνούς προστασίας και μεταξύ άλλων αυξάνεται το ύψος του σχετικού παραβόλου για κάθε νέα αίτηση.

δ. Όσον αφορά στο δικαίωμα άσκησης προσφυγής, αυτό ισχύει και για τις αποφάσεις ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας, σε κάθε περίπτωση δε για τη νόμιμη παραμονή του αιτούντος, απαιτείται εμπρόθεσμη άσκηση της προσφυγής, ενώ διευκρινίζεται ότι η κράτηση αφορά στις περιπτώσεις απόρριψης της προσφυγής των αιτούντων διεθνή προστασία.

Πέραν των ανωτέρω, προβλέπεται δυνητικά η αναγνώριση του δικαιώματος νόμιμης παραμονής του αιτούντος στη χώρα μας, και σε περίπτωση εκπρόθεσμης προσφυγής, με την οριζόμενη διαδικασία, καθώς και για το διάστημα που εκκρεμεί η κρίση επί της προσφυγής. **(άρθρα 31 – 36)**

3.α. Επιτρέπεται, κατά την οριζόμενη διαδικασία, η μετάθεση μόνιμων πολιτικών διοικητικών υπαλλήλων της Ελεγχόμενης Δομής Προσωρινής Φιλοξενίας Αιτούντων Άσυλο Βόλου, στην Κεντρική ή σε Περιφερειακές Υπηρεσίες του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ή η μετάταξή τους στη Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης (ΔΑΜ) της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλίας. Οι εν λόγω μετατάξεις διενεργούνται σε κενή ή σε συνιστώμενη προσωποπαγή θέση, με δέσμευση κενής οργανικής θέσης ίδιας ή ανώτερης κατηγορίας.

β. Προβλέπεται ειδικά για τις Περιφερειακές Υπηρεσίες της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, η διαδικασία για την προσωρινή εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων αφαλάτωσης, κατά την οριζόμενη διαδικασία.

(άρθρα 37, 38)

4.α. Παρέχονται οι απαραίτητες νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις για την εφαρμογή των προτεινόμενων διατάξεων.

β. Περιλαμβάνονται οι καταργούμενες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

(άρθρα 39, 40)

B. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη από την κάλυψη του κόστους χρήσης συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης για την πληροφόρηση των αιτούντων διεθνή προστασία αναφορικά με τις εγγυήσεις που τους παρέχονται, όπως ιδίως η αυτοματοποιημένη μετάφραση και ο υποτιτλισμός ηχητικών δεδομένων, καθώς και για τη διενέργεια της προσωπικής συνέντευξης. (**άρθρα 32, 33**)

2. Ενδεχόμενη δαπάνη από την κάλυψη του κόστους που προκύπτει από:

α) την περαιτέρω κράτηση των καταδικασμένων πολιτών τρίτων χωρών σε σωφρονιστικά καταστήματα ή σε προ-αναχωρησιακά κέντρα, σε περίπτωση αναστολής εκτέλεσης της ποινής λόγω εκούσιας αναχώρησης του κρατούμενου από τη χώρα, [**άρθρο 27 (εσωτ. άρθρο 83 παρ.6 του ν.3386/2005)**]

β) τη θέση πολίτη τρίτης χώρας υπό κράτηση, εφόσον αυτός: **i)** παραβιάζει τις υποχρεώσεις που υπέχει κατά το χρονικό διάστημα της προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης και **ii)** δεν εγκαταλείπει τη χώρα έως την καθοριζόμενη ημερομηνία οικειοθελούς αναχώρησης, (**άρθρα 8 παρ. 2 και 22 παρ.1**)

γ) την αύξηση του ανώτατου ορίου κράτησης πολιτών τρίτων χωρών που υπόκεινται σε διαδικασίες επιστροφής καθώς και από τη δυνατότητα παράτασης αυτού. (**άρθρο 16 παρ. 5**)

3. Αύξηση εσόδων από τον επανακαθορισμό του ύψους του παραβόλου για την εξέταση μεταγενέστερων, μετά την πρώτη, αιτήσεων διεθνούς προστασίας. (**άρθρο 34**)

Τα ανωτέρω οικονομικά αποτελέσματα εξαρτώνται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός πολιτών τρίτων χωρών, διάρκεια κράτησης, αριθμός εξεταζόμενων αιτήσεων κ.λπ.).

II. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και επί του προϋπολογισμού του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.), του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) και του Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Μ.Τ.Σ.) (ν.π.δ.δ. / φορείς Γενικής Κυβέρνησης)

Ενδεχόμενη αύξηση δημοσίων εσόδων από την είσπραξη των προβλεπόμενων αυξημένων χρηματικών ποινών για παραβάσεις της νομοθεσίας αναφορικά με την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων στη χώρα μας πολιτών τρίτων χωρών (ν.3907/2011), οι οποίοι είτε είναι καταχωρημένοι στον κατάλογο των ανεπιθύμητων αλλοδαπών είτε δεν έχουν τις νόμιμες διατυπώσεις ή παραβιάζουν τις υποχρεώσεις

τους κατά τη διάρκεια της αναβολής της απομάκρυνσής τους. **(άρθρο 26)** Το ύψος των εσόδων αυτών εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά.

Αθήνα, 7 Αυγούστου 2025

**Η Γενική Διευθύντρια
κ.α.α.**

DIMITRIOS KARATZAS
07/08/2025 12:30
Δημήτριος Καρατζάς